

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΣΚΑΡΛΑΤΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ: ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 2132128410

E-MAIL: k.skarlatos@migration.gov.gr

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

Βελτίωση Μεταναστευτικής Νομοθεσίας, τροποποίηση διατάξεων των νόμων 4636/2019 (Α' 169), 4375/2016 (Α' 51), 4251/2014 (Α' 80) και άλλες διατάξεις

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

Ρυθμίσεις για τη βελτίωση των διαδικασιών επιτάχυνσης απονομής διεθνούς προστασίας, ρυθμίσεις για τη βελτίωση λειτουργίας των κεντρικών και περιφερειακών υπηρεσιών του Υπουργείου, ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη άσκηση μεταναστευτικής πολιτικής και κοινωνικής ένταξης.

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης

Η πρόσφατη ψήφιση του ν. 4636/2019 (Α' 169) επέτυχε την συγκέντρωση σε ένα ενιαίο νομοθέτημα, των εθνικών και ενωσιακών ρυθμίσεων που ενσωματώνουν και αποτελούν μέρος του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου.

Ωστόσο, δεδομένης της πολυπλοκότητας της διαδικασίας εξέτασης και παροχής διεθνούς προστασίας, παρατηρήθηκαν πρακτικές δυσχέρειες στην εφαρμογή διατάξεων που εν μέρει βέβαια οφείλονται και στην προφανή αβασιμότητα των σχετικών αιτημάτων που όμως χρήζουν εξέτασης.

Με την παρούσα ρύθμιση επιχειρείται η εξάλειψη των πρακτικών δυσχερειών που έχουν ανακύψει, η βελτίωση της σχετικής νομοθεσίας και ειδικά των ν. 4636/2019 και ν. 4375/2016 (Α' 51) και η θέσπιση διαδικασιών που καθιστούν ευχερέστερη για τον εφαρμοστή του δικαίου την ερμηνεία των σχετικών διατάξεων.

Επιπλέον τροποποιούνται διατάξεις της μεταναστευτικής νομοθεσίας με σκοπό τη βελτίωση των ρυθμίσεων του ν. 4251/2014 (Α' 80) καθώς η εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων κατέδειξε ορισμένες αδυναμίες ως προς επιμέρους ρυθμίσεις, που οδήγησαν στην πρωτοβουλία να αναδιατυπωθούν ή να τροποποιηθούν, με σκοπό τη βελτίωση των ισχύοντων κανόνων.

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων

- Πληρέστερη ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ.
- Νομοτεχνικές βελτιώσεις.
- Απλούστερες και ταχύτερες διαδικασίες απονομής διεθνούς προστασίας.
- Βελτιώσεις στη διαδικασία χορήγησης αδειών διαμονής.
- Ενίσχυση της λειτουργίας των υπηρεσιών του Υπουργείου.

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής

- Το παρόν σχέδιο νόμου επηρεάζει άμεσα τους πολίτες τρίτων χωρών, που εισέρχονται στην Ελλάδα και υποβάλλουν αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας.
- Επιπλέον επηρεάζονται άμεσα πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται και διαμένουν στην Ελλάδα με σκοπό:
 - την οικογενειακή επανένωση ως τέκνα επενδυτή (άρθρα 16 και 20 Β του ν. 4251/2014),

- την επενδυτική δραστηριότητα καθώς θεσπίζεται διάταξη (παρ. 3 άρθρου 37), σύμφωνα με την οποία διαστήματα απουσίας από τη χώρα δεν αποτελούν παρακωλυτικό λόγο για την ανανέωση της άδειας διαμονής των επενδυτών,
- την εισδοχή στην Ελλάδα Αμερικανών υποτρόφων στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Αμερικανικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Ελλάδος (Ιδρυμα Fulbright),
- τη διαβίωσή στην χώρα ως οικονομικά ανεξάρτητα άτομα ή όσοι διαμένουν ήδη νόμιμα με άδεια διαμονής στην χώρα και λαμβάνουν σύνταξη γήρατος από ελληνικό δημόσιο ασφαλιστικό φορέα, ανεξαρτήτως ποσού, οι οποίοι θα αδειοδοτούνται ομοίως ως οικονομικά ανεξάρτητα άτομα (παρ. 1 άρθρου 37)
- την απόκτηση ακίνητης περιουσίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20 Β του ν. 4251/2014,
- να γνωρίσουν το μοναχικό βίο ή να μονάσουν (παρ.6 άρθρου 37)
- να τους παρασχεθεί ιατρική – νοσηλευτική και παρηγορητική φροντίδα, καθώς προβλέπεται η θεσμοθέτηση σχετικής κατηγορίας άδειας διαμονής (παρ. 7 άρθρου 37),
- την οικογενειακή επανένωση, καθώς δίνεται (άρθρο 39) στα μέλη τις οικογένειας, η δυνατότητα πρόσβασης σε εξαρτημένη εργασία – παροχή υπηρεσιών ή έργου, ήδη από την αρχική χορήγηση της εν λόγω άδειας διαμονής.

Επίσης, με τη διάταξη του άρθρου 38, διευρύνεται η δυνατότητα για χορήγηση ειδικής βεβαίωσης νόμιμης διαμονής του άρθρου 25 του ν. 4251/2014 σε πολίτες τρίτων χωρών που τις επιβάλλεται σε οποιοδήποτε στάδιο της ποινικής διαδικασίας περιοριστικός όρος, για την τήρηση του οποίου απαιτείται παραμονή στη χώρα.

- Περαιτέρω, με τη ρύθμιση του άρθρου 44, επηρεάζονται πολίτες τρίτων χωρών που είναι γονείς στερούμενοι νομιμότητας, μέσω τις θεσμοθέτησης ειδικής κατηγορίας άδειας διαμονής, στην περίπτωση γέννησης τέκνου στην Ελλάδα εκτός γάμου και αναγνώρισής του στη χώρα ή στην περίπτωση μονογονεϊκής οικογένειας, υπό όρους εφόσον το τέκνο γεννήθηκε στην Ελλάδα πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος από έτερο γονέα διαμένοντα νόμιμα στη χώρα.
- Τέλος, επηρεάζονται πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι λαμβάνουν άδεια διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους λόγω του ότι απασχολήθηκαν με ιδιαίτερα καταχρηστικούς όρους εργασίας, οι οποίοι, ως κάτοχοι της υπόψη άδειας διαμονής θα έχουν πρόσβαση στην αγορά εργασίας (άρθρο 37).
- Επηρεάζονται έμμεσα οι εφαρμοστές του δικαίου διεθνούς προστασίας, οι δικαστικοί λειτουργοί και οι δικηγόροι, το προσωπικό των διοικητικών υπηρεσιών του Υπουργείου αλλά και των λοιπών συναρμοδίων δημοσίων υπηρεσιών που εμπλέκονται στη διαχείριση των αιτημάτων παροχής διεθνούς προστασίας.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών

Κατά το παρελθόν έχουν υπάρξει νομοθετικές πρωτοβουλίες για τη ρύθμιση των ιδίων ζητημάτων. Ωστόσο δυσχέρειες στην πρακτική εφαρμογή τους και η εξέλιξη των κοινωνικο-οικονομικών συνθηκών κατέστησαν αναγκαία την εκ νέου τροποποίησή τους, ώστε το νομικό πλαίσιο χορήγησης διεθνούς προστασίας να ανταποκρίνεται στις τρέχουσες πραγματικές συνθήκες. Απλουστεύονται και επιταχύνονται οι διαδικασίες, τόσο σε πρώτο όσο και σε δεύτερο βαθμό, για την εξέταση αιτημάτων παροχής διεθνούς προστασίας, ώστε να υπάρξει αποσυμφόρηση των προς εξέταση αιτημάτων καθώς και των δομών φιλοξενίας.

2.2. Διατάγματα και κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν προκειμένου να εφαρμοστούν πλήρως οι ρυθμίσεις.

	Αριθμός
Προεδρικά Διατάγματα	0
Υπουργικές Αποφάσεις	18
Σύνολο	18

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στη δομή της αγοράς

- Δεν ασκείται επίδραση στη δομή της αγοράς.

3.2. Προσδιορίστε αναλυτικά τα οφέλη ή την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, που αναμένεται να προκληθούν από την εξεταζόμενη ρύθμιση

- Όπως αναλυτικά αναφέρονται στην συνημμένη έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

3.3. Προσδιορίστε αναλυτικά τυχόν συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην εθνική οικονομία

Με τη ρύθμιση του προτεινόμενου άρθρου 35, με το οποίο αντικαθίσταται η παρ. 5 του άρθρου 19 του ν. 4251/2014, προβλέπεται πλέον ρητά ότι οι άδειες διαμονής για εξαιρετικούς λόγους που χορηγούνται σύμφωνα με τις παρ. 1 και 6 του εν λόγω άρθρου και παρέχουν πρόσβαση στην εξαρτημένη εργασία και την παροχή υπηρεσιών ή έργου, μπορούν να ανανεωθούν για έναν από τις λοιπούς λόγους του ν. 4251/2014, εφόσον υποβληθούν τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά, καθώς και βιβλιάριο υγείας σε ισχύ ή ασφαλιστήριο συμβόλαιο ιδιωτικού φορέα ασφάλισης, όπου αυτό επιτρέπεται από την κείμενη νομοθεσία. Με την παρούσα ρύθμιση τροποποιείται η προϋπόθεση τις ασφάλισης,

ώστε να μην αναζητείται πλέον το δικαιολογητικό της αρχικής χορήγησης, ήτοι η υποβολή βεβαίωσης ότι έχει υποβληθεί αίτημα μελλοντικής ασφάλισης, αλλά βιβλιάριο υγείας σε ισχύ ή ασφαλιστήριο συμβόλαιο ιδιωτικού φορέα ασφάλισης, όπου αυτό επιτρέπεται από την κείμενη νομοθεσία. Η υπό κρίση απαίτηση συνδέεται με το γεγονός ότι οι κάτοχοι τριετούς άδειας διαμονής για εξαιρετικούς λόγους δικαιούνται να εργάζονται και ως εκ τούτου θα πρέπει να πληρούνται στην περίπτωση αυτή οι απαιτήσεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας. Ως εκ τούτου, από την υπόψη ρύθμιση αναμένεται να υπάρξουν οφέλη στην οικονομία από την τήρηση των οριζόμενων στην εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία (π.χ. καταβολή εισφορών).

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

4.1. Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά

- Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θέτουν σαφείς και συγκεκριμένες διατάξεις με στόχο την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη παροχή διεθνούς προστασίας.
- Ειδικά στο στάδιο καταγραφής ενοποιείται η διαδικασία πλήρους καταγραφής, η οποία πλέον μπορεί να διεκπεραιώνεται και από την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης.
- Παράλληλα, μειώνεται ο χρόνος έκδοσης των αποφάσεων για τις προσφυγές αιτούντων άσυλο, κατόπιν απορριπτικής απόφασης σε πρώτο βαθμό. Οι προσφυγές των διαμενόντων στα νησιά θα εξετάζονται κατά προτεραιότητα, ενώ βελτιώνεται συνολικά η λειτουργία των ανεξάρτητων Αρχών Προσφυγών.
- Ειδικά για τους Ασουνόδευτους Ανηλίκους ορίζεται η συσταθείσα στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, Ειδική Γραμματεία Προστασίας Ασουνόδευτων Ανηλίκων ως αρμόδια Εθνική Αρχή (άρθρο 4) αποκρυσταλλώνοντας σε ένα ενιαίο νομοθετικό κείμενο τις αρμοδιότητές της. Βελτιώνεται το πλαίσιο που αφορά στη διαπίστωση της ανηλικότητας, ώστε να παρέχεται προστασία στους πραγματικούς δικαιούχους κατόπιν ελέγχου από ειδικά καταρτισμένο ιατρικό προσωπικό.
- Διασφαλίζεται (παρ. 1 και 2 άρθρου 33) περαιτέρω το δικαίωμα διαμονής στην χώρα πολιτών τρίτων χωρών που εισέρχονται και διαμένουν στην Ελλάδα με σκοπό την οικογενειακή επανένωση ως τέκνα επενδυτή (άρθρα 16 και 20 Β του ν. 4251/2014), καθώς παρέχεται η δυνατότητα περαιτέρω διαμονής τους στην Ελλάδα στο πλαίσιο χορήγησης αυτοτελούς άδειας διαμονής μέχρι το 24ο έτος της ηλικίας τους, η οποία ανανεώνεται για έναν από τους λόγους του ν. 4251/2014, δυνατότητα που προβλέπεται για όλες τις κατηγορίες αδειών διαμονής του ν. 4251/2014.
- Για τους επενδυτές που αναπτύσσουν επενδυτική δραστηριότητα και διαμένουν στην Ελλάδα με άδεια διαμονής βάσει του άρθρου 16 του ν. 4251/2014, προβλέπεται (παρ. 3 άρθρου 36) ότι τα διαστήματα απουσίας που τυχόν έχουν από την Ελλάδα δεν αποτελούν παρακωλυτικό λόγο για την ανανέωση της άδειας διαμονής τους, στοιχείο που θα αποφέρει θετικές επιπτώσεις στους κατόχους των εν λόγω αδειών διαμονής, καθώς η φύση της επένδυσης μπορεί να απαιτεί συχνές μετακινήσεις τους από την Ελλάδα. Αναφορικά με την άδεια μόνιμης άδειας διαμονής επενδυτή του άρθρου 20 Β του ν. 4251/2014, προβλέπεται (παρ. 2 και 3

άρθρου 37) η δυνατότητα, υπό όρους, οι πράξεις μεταβίβασης για την απόκτηση ακίνητης περιουσίας, να τελούν υπό την αίρεση της καταβολής πιστούμενου τιμήματος, ενώ περαιτέρω, στο πλαίσιο απλούστευσης της διαδικασίας, θα υποβάλλεται, για την έκδοση της υπόψη άδειας, σχετική βεβαίωση του συμβολαιογράφου αναφορικά με το περιεχόμενο της συμβολαιογραφικής πράξης μεταβίβασης, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην διάταξη.

- Ευνοϊκές κρίνονται οι διατάξεις (άρθρο 34) για τους πολίτες των Η.Π.Α. που εισέρχονται στην Ελλάδα, ως υπότροφοι στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Ιδρύματος Fulbright, οι οποίοι, για λόγους απλούστευσης και διευκόλυνσης της διαδικασίας, θα εισέρχονται και θα διαμένουν στη χώρα μόνο με εθνική θεώρηση εισόδου και στην εξαιρετική περίπτωση παράτασης της υποτροφίας, δύναται να τους χορηγείται άδεια διαμονής.
- Περαιτέρω, για πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν ήδη νόμιμα με άδεια διαμονής στην χώρα μας και λαμβάνουν σύνταξη γήρατος από ελληνικό δημόσιο ασφαλιστικό φορέα, ανεξαρτήτως ποσού, προβλέπεται (παρ. 1 άρθρου 37) ότι για την διασφάλιση συνέχισης της νομιμότητας διαμονής τους, θα τους χορηγείται άδεια διαμονής ως οικονομικά ανεξάρτητα άτομα.
- Επίσης, θετικές είναι οι συνέπειες για τους ενδιαφερόμενους πολίτες τρίτων χωρών, μέσω της θεσμοθέτησης ειδικής κατηγορίας άδειας διαμονής (παρ. 7 άρθρου 37) για την εισδοχή στην Ελλάδα με σκοπό την παροχή ιατρικής - νοσηλευτικής και παρηγορητικής φροντίδας, καθώς προβλέπεται η θεσμοθέτηση σχετικής κατηγορίας άδειας διαμονής.
- Επιπλέον, ευνοϊκή για τα μέλη οικογένειας πολιτών τρίτων χωρών είναι η διάταξη (άρθρο 39) που προβλέπει την δυνατότητα πρόσβασης σε εξαρτημένη εργασία – παροχή υπηρεσιών ή έργου, ήδη από την αρχική χορήγηση της άδειας διαμονής για λόγους οικογενειακής επανένωσης και όχι κατά την ανανέωση αυτής, όπως ισχύει επί του παρόντος. Στην ίδια κατεύθυνση είναι και η διάταξη (άρθρο 39) που αφορά πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι λαμβάνουν άδεια διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους λόγω του ότι απασχολήθηκαν με ιδιαίτερα καταχρηστικούς όρους εργασίας, οι οποίοι, ως κάτοχοι της υπόψη άδειας διαμονής θα έχουν, με βάση την προτεινόμενη διάταξη, πρόσβαση στην αγορά εργασίας.
- Με τη διεύρυνση της δυνατότητας (άρθρο 38) χορήγησης ειδικής βεβαίωσης νόμιμης διαμονής του άρθρου 25 του ν. 4251/2014 σε πολίτες τρίτων χωρών που τους επιβάλλεται σε οποιοδήποτε στάδιο της ποινικής διαδικασίας περιοριστικός όρος, για την τήρηση του οποίου απαιτείται παραμονή στη χώρα, αναμένεται να επωφεληθούν περισσότεροι ενδιαφερόμενοι πολίτες τρίτων χωρών.
- Τέλος, επηρεάζονται πολίτες τρίτων χωρών που είναι γονείς στερούμενοι νομιμότητας, μέσω της θεσμοθέτησης (άρθρο 44) ειδικής κατηγορίας άδειας διαμονής, στην περίπτωση γέννησης τέκνου στην Ελλάδα εκτός γάμου και αναγνώρισής του στη χώρα ή στην περίπτωση μονογονεϊκής οικογένειας, υπό όρους, εφόσον το τέκνο γεννήθηκε στην Ελλάδα πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος από έτερο γονέα διαμένοντα νόμιμα στη χώρα.

4.2. Οφέλη για τους εργοδότες (φυσικά και νομικά πρόσωπα) και τις επιχειρήσεις

Με τη ρύθμιση του άρθρου 39 προβλέπεται ότι τα μέλη οικογένειας πολιτών τρίτων χωρών θα έχουν τη δυνατότητα άμεσης πρόσβασης σε εξαρτημένη εργασία – παροχή υπηρεσιών ή έργου, ήδη από την αρχική χορήγηση της άδειας διαμονής για λόγους οικογενειακής επανένωσης και όχι κατά την ανανέωση αυτής, όπως ισχύει επί του παρόντος, καθώς και με τη ρύθμιση του άρθρου 36 παρέχεται δικαίωμα εργασίας σε πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι λαμβάνουν άδεια διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους λόγω του ότι απασχολήθηκαν με ιδιαίτερα καταχρηστικούς όρους εργασίας, αναμένεται να έχουν οφέλη για τους εργοδότες, καθώς θα έχουν τη δυνατότητα να απασχολήσουν, τους υπόψη πολίτες τρίτων χωρών με μισθωτή εργασία, τηρώντας την εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία.

4.3. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, που απλουστεύουν τις διοικητικές διαδικασίες

- Με το άρθρο 2 του προτεινόμενου νομοσχεδίου εξειδικεύονται οι διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης του άρθρου 39 του ν. 4636/2019 με νομοτεχνικές βελτιώσεις και πληρέστερη ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ. Η διαπίστωση ευαλωτότητας της παρ. 3 του άρθρου 2 έχει ως αποτέλεσμα την κατά προτεραιότητα εξέταση της αίτησης. Με την βελτίωση της εκκίνησης διαδικασίας διαπίστωσης ανηλικότητας από περισσότερα αρμόδια διοικητικά όργανα περιορίζεται η καταχρηστική επίκληση της ανηλικότητας από αιτούντες άσυλο σε όλα τα στάδια εξέτασης της αίτησης τους. Με την παρ. 5 συντέμνεται κατά πέντε ημέρες η προθεσμία εξέτασης των, σε αυτήν αναφερόμενων, αιτήσεων.
- Με το άρθρο 8 τίθεται ενιαίο ανώτατο όριο για τα δελτία αιτούντων άσυλο, γεγονός που διευκολύνει το έργο της διοίκησης, ενώ η αύξηση του ορίου αυτού συμβάλλει στην αποτελεσματικότερη διαχείριση των προς εξέταση αιτήσεων με εντονότερο μάλιστα το στοιχείο της εξατομίκευσης. Επιπροσθέτως το δελτίο μπορεί να εκδίδεται πλέον και σε μορφή κάρτας με ηλεκτρονική καταγραφή και ανανέωση, καθώς και με κάθε πρόσφορο τεχνολογικά μέσο μειώνοντας έτσι το διοικητικό κόστος, τον χρόνο και τον όγκο εργασίας που απαιτείται για την έγκαιρη έκδοση δελτίων αιτούντων άσυλο, και με νέες αυτοματοποιημένες διαδικασίες, προκειμένου να επιτευχθεί ταχύτερη έκδοση νέων ψηφιακών δελτίων και αποσυμφόρηση της διαδικασίας.
- Με το άρθρο 14 αξιοποιούνται στο έπακρο οι δυνατότητες της σύγχρονης τεχνολογίας και προβλέπεται ένας νέος τρόπος επίδοσης της απόφασης, πιο άμεσος και λειτουργικός, εξοικονομώντας χρόνο και περιορίζοντας ταυτόχρονα τις ενδεχόμενες πρακτικές δυσχέρειες των καθιερωμένων τρόπων επίδοσης. Αντίστοιχα, προβλέπεται η δυνατότητα παροχής όλων των πληροφοριών, που εμπεριέχονται στο συνοδευτικό έντυπο και με ψηφιακό τρόπο μέσω της ιστοσελίδας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Με τον τρόπο αυτό εξοικονομείται σημαντικός χρόνος αλλά και κόστος για το Δημόσιο, με αποτέλεσμα να εξελίσσονται παράλληλα οι δυνατότητες ενημέρωσης και επικοινωνίας με τρόπο άμεσο και κατανοητό.

- Με το άρθρο 15 τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 83 του ν. 4636/2019 σε μία προσπάθεια γενικότερης αναμόρφωσης της διαδικασίας που εφαρμόζεται στις αιτήσεις που εξετάζονται κατά απόλυτη προτεραιότητα. Στο πλαίσιο αυτό γίνεται σύντμηση της προθεσμίας ολοκλήρωσης της εξέτασης κατά πέντε ημέρες, καθώς και μερική αναδιαμόρφωση των κατηγοριών αιτήσεων που υπάγονται στην οικεία διαδικασία.
- Με το άρθρο 17 τροποποιείται το άρθρο 88 του ν. 4636/2019 με την προσθήκη επιπλέον κριτηρίων σχετικά με το πότε θα πρέπει να κρίνεται μία αίτηση ως αβάσιμη, σύμφωνα με την Οδηγία 2013/32/ΕΕ.
- Με το άρθρο 22 αναπροσαρμόζονται το πλαίσιο και ο ρυθμός εξέτασης των προσφυγών, σε μηνιαία βάση, από την Αρχή Προσφυγών. Με τη νέα διάταξη βελτιώνεται ο τρόπος λειτουργίας της Αρχής, ώστε το έργο της να καταστεί πιο αποτελεσματικό.
- Με το άρθρο 23 τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 96 του ν. 4636/2019 και πλέον προβλέπεται ότι οι προσφυγές των διαμενόντων σε νησιά προσδιορίζονται κατά προτεραιότητα.
- Με το άρθρο 25 τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 101 του ν. 4636/2019, αποκλειστικά και μόνο ως προς τη διάρκεια των προβλεπόμενων προθεσμιών. Η τροποποίηση αυτή κρίνεται επιβεβλημένη, προκειμένου να αποσυμφορηθεί ο υπάρχον όγκος εκκρεμών υποθέσεων και κατ' επέκταση να επιταχυνθεί η διαδικασία απονομής ασύλου.
- Διευκολύνονται οι ενδιαφερόμενοι πολίτες ΗΠΑ που εισέρχονται στην Ελλάδα ως υπότροφοι του ιδρύματος Fulbright, καθώς θα διαμένουν στη χώρα, έχοντας εφοδιαστεί μόνο με εθνική θεώρηση εισόδου από την αρμόδια ελληνική προξενική αρχή.
- Για την έκδοση μόνιμης άδειας διαμονής επενδυτή του άρθρου 20 Β του ν. 4251/2014 δεν θα απαιτείται πλέον η υποβολή συμβολαίου, αλλά σχετική βεβαίωση του συμβολαιογράφου, αναφορικά με το περιεχόμενο του συμβολαίου σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπόψη διάταξη.
- Μειώνεται ο διοικητικός φόρτος της Δ/σης Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, η οποία είναι η αρμόδια, επί του παρόντος, για έκδοση άδειας διαμονής για λόγους δημοσίου συμφέροντος, καθώς οι πολίτες ΗΠΑ, υπότροφοι του ιδρύματος Fulbright, οι οποίοι αδειοδοτούνταν μέχρι πρότινος για λόγους δημοσίου συμφέροντος, με τη νέα ρύθμιση, θα εφοδιάζονται και θα διαμένουν μόνο με εθνική θεώρηση εισόδου.

5. Νομιμότητα

5.1 Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση

- Άρθρο 2 σχετικά με τον σεβασμό και την προστασία της αξίας του ανθρώπου που αποτελούν πρωταρχική υποχρέωση της πολιτείας.

- Άρθρο 5 σχετικά με το δικαίωμα όλων όσων βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια να απολαμβάνουν την απόλυτη προστασία της ζωής, της τιμής και της ελευθερίας τους, χωρίς διάκριση εθνικότητας, φυλής, γλώσσας και θρησκευτικών ή πολιτικών πεποιθήσεων.

5.2. Αναφέρατε τις σχετικές διατάξεις και προβλέψεις του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου και των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα, όπως επίσης και τυχόν νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

- Οι Οδηγίες 2013/33/ΕΕ και 2013/32/ΕΕ.
- Σύμβαση της Γενεύης του 1951 για το καθεστώς των προσφύγων και το Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης του 1967.
- Η Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού (ν. 2101/1992, Α'192).
- Η απόφαση ΔΕΕ C-652/2016.
- Η απόφαση ΔΕΕ C-534/2011 (υπόθεση Arslan) αναφορικά με την κράτηση αιτούντων διεθνή προστασία.

6. Αρμοδιότητα

6.1. Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας

- Υπουργείο Οικονομικών
- Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων
- Υπουργείο Εξωτερικών
- Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη
- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
- Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
- Υπουργείο Υγείας
- Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Υπουργείο Αθλητισμού και Πολιτισμού
- Υπουργείο Δικαιοσύνης
- Υπουργείο Εσωτερικών
- Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης
- Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
- Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
- Υπουργείο Τουρισμού

6.2. Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης

- Το σύνολο των Γενικών και Ειδικών Γραμματειών του Υπουργείου και οι υπαγόμενες σε αυτές υπηρεσίες κατά λόγο αρμοδιότητας.

6.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση

- Αρμόδιες υπηρεσίες για τις δράσεις της παρούσας ρύθμισης είναι οι υπηρεσίες του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και ειδικότερα η Υπηρεσία Ασύλου, η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης και η Αρχή Προσφυγών.
- Για την έκδοση των εθνικών θεωρήσεων εισόδου σε πολίτες ΗΠΑ, υπότροφους του ιδρύματος Fulbright, πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται για εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας ή για ιατρική και παρηγορητική φροντίδα, αρμόδιες είναι οι ελληνικές προξενικές αρχές της χώρας καταγωγής των ενδιαφερόμενων.
- Για την έκδοση των υπόψη αδειών διαμονής (και σε εξαιρετικές περιπτώσεις για τους υποτρόφους Fulbright), αρμόδιες είναι οι Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας του τόπου διαμονής των αιτούντων.
- Για θέματα που αφορούν τις ανωτέρω άδειες διαμονής που εκδίδονται με τη μορφή αυτοτελούς εγγράφου (ηλεκτρονική κάρτα) αρμόδια είναι η Δ/νση Ηλεκτρονικών Αδειών Διαμονής της Γενικής Γραμματείας Μεταναστευτικής Πολιτικής.
- Για θέματα που αφορούν τα ηλεκτρονικά παράβολα που καταβάλλονται για τις άδειες διαμονής που προβλέπονται στο παρόν νομοσχέδιο, αρμόδιο είναι το Υπουργείο Οικονομικών και η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων.

7. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

7.1. Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης

Έχουν τηρηθεί οι αρχές καλής νομοθέτησης, όπως καθορίζονται με τον ν. 4622/2019.

7.2 Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη

Ως ο συνημμένος πίνακας τροποποιούμενων – καταργούμενων διατάξεων του σχεδίου νόμου.

8. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

8.1. Περιγράψτε αναλυτικά τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη

Το παρόν σχέδιο νόμου τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση στον ιστότοπο <http://www.opengov.gr/immigration/?p=1423> από 10 έως 24 Απριλίου 2020 και υποβλήθηκαν 323 σχόλια.